

Una actitud estranya i inversemblant

L'òrgan d'Acció Catalana, a Reus, en desacord amb els dirigents del Partit.—“Les Circumstàncies” condemna la gestió dels parlamentaris catalans en la tramitació de l'Estatut en les Constituents.—Una desautorització tàcita de Nicolau d'Olwer

El diari local “Les Circumstàncies”, que es titula “Degà dels diaris republicans de la península”—“Portaveu d'Acció Catalana”, insereix en el seu nombre d'ahir un editorial titulat “L'estranya complaença”, el qual per constituir una estranya revelació més aprop de “Nosaltres sols” que del partit que diu representar, no podem resistir la temptació de reproduir.

Diu així:

“El dijous i divendres de cada setmana, o sigui els dies que les Corts han escollit per anar destronant mica a mica l'Estatut que el poble de Catalunya va votar el dia 2 d'Agost de l'any passat, són a posta per a polsar l'opinió catalana.

Tant durant la discussió de totalitat com en començar la de l'articulat, els comentaris més apassionats han sorgit arreu on el catalanisme té arrels profundes. I ens plau remarcar, per tal com constitueix per nosaltres una satisfacció ben íntima, que són més els catalanistes decepcionats davant el curs dels esdeveniments, que no pas els que s'entusiasmen per la relativa facilitat amb què l'Estatut va fent via, a mercè dels altres, cap a la seva aprovació.

Els qui en el moment transcendent d'atorgar el vot a l'Estatut d'autonomia elaborat a Núria, feren constar que l'acceptaven complaguts per tal com representava la voluntat unànime del nostre poble, des del moment que comptava amb la conformitat de tots els partits polítics i havia estat plebiscitat per tots els Municipis catalans, i amb esperit democràtic s'hi sotmetien amb tot i no constituir més que una part de les aspiracions nacionals, no poden mostrar-se insensibles a les continuades mutilacions que l'Estatut—per ells minimalista—està sofrint a les Corts, amb l'estranya complaença dels diputats catalans. Un dia foren les llàgrimes del senyor Hurtado que els

deixaren veient visions; l'altre els vivas! del cap de la minoria senyor Companys; més tard el sacrifici del vot particular que havia de constituir el límit de transigència; finalment, l'expulsió del sí de la minoria catalana d'un diputat catalanista cent per cent, per la gosadia de voler-se mantenir fidel al mandat de Catalunya. Tot ha anat fent feix i la decepció va estenent-se a cada dia que passa.

Certament que en altres medis catalanistes pot més el vincle de partit i saben dissimular el mal efecte que els causen els mansois atemperaments de la minoria catalana. Són els que amb més motiu haurien de mostrar-se inconformistes per tal com un dia predicaren la intransigència i prometeren no capitular davant de res ni ningú. I, no obstant, veiem com han entrat en raó (?) i es preparen a rebre amb palmes el tren de l'autonomia, disposats a atribuir-se l'èxit i la victòria.

El que és evident, però, és que el problema restarà en peu. I caldrà lamentar que en el moment propici de resoldre'l s'hagin inutilitzat una pila d'hommes i malversat, també inútilment, tantes energies.”

En contrast amb el criteri reflexat en el transcrit article de l'òrgan local d'Acció Catalana, “La Publicitat” d'ahir publicava unes declaracions de Nicolau d'Olwer, president del Partit Catalanista Republicà, de les quals n'extreiem el següent:

“—¿ Com veieu, en el moment actual, la marxa general del debat de l'Estatut?”

—En el transcurs del debat de totalitat hem anat fixant les posicions dels diferents grups i s'han deduït alguns corrents generals a la Cambra, recollits pel president del Consell en el seu discurs.

Després del debat i sobretot després dels discursos del president del Consell, la discussió general de l'Es-

tatut es veu—o crec jo que hem de veure-la—amb optimisme, però al mateix temps completament alerta.

Entrem en la discussió de l'articulat, on s'ha d'anar a buscar l'eficàcia lluny de tota mena de lirismes, dels quals, per altra banda, hem procurat allunyar-nos àdhuc en la discussió de totalitat.

Hi ha algun sector a Catalunya—no a la minoria parlamentària—que creu que l'Estatut havia d'ésser mantingut en forma irreductible pels parlamentaris, sense admetre-hi ni la més mínima modificació. Evidentment que els diputats catalans haurien pogut prendre aquesta actitud, però també és evident que el resultat d'aquesta actitud hauria estat que l'Estatut fos rebutjat en bloc per la Cambra. Presentar l'Estatut com un ultimatum volia dir, és clar, estar a les conseqüències que es presenten en tots els pobles quan els és rebutjat un ultimatum. Jo crec que no hi ha avui cap català políticament solvent que cregui que Catalunya pugui prendre les armes per a fer una guerra en nom de l'Estatut o en nom d'una altra cosa més radical.

—¿ Creieu que la intervenció del senyor Carrasco volia respondre a aquest esperit?

—Aquesta és la idea que l'anunci del discurs del diputat Carrasco va despertar a la majoria de la Cambra. Val a dir que la minoria catalana, que coneix prou bé al senyor Carrasco, no compartia pas aquesta idea. Tots erèiem que la seva intervenció seria molt mesurada, però cap de nosaltres no es pensava que ho fos tant. Quant a doctrina catalanista i a contingut, el discurs de Carrasco és molt menys enèrgic que molts d'altres dels pronunciats per altres dels diputats catalans.

—Doncs, ¿ per què fou expulsat el senyor Carrasco?

—Es que Carrasco va ésser expulsat de la minoria, no pel seu discurs—pronunciat divendres a la tarda, i ell va ésser exclòs divendres al matí—, sinó per la seva actitud de dijous. No per les seves idees, sinó per la seva indisciplina. Avui la minoria catalana està al Parlament lliurant una batalla, i cal, naturalment, que tota la seva força actui amb disciplina, sobretot després d'haver estat acceptat per la minoria catalana el nou text de

l'article primer—text molt superior al del dictamen, perquè reconeix el fet de l'autodeterminació de Catalunya i no diu que Catalunya és una regió autònoma de la República Espanyola, sinó que es constitueix en regió autònoma dins de l'Estat espanyol, perquè regió autònoma és el terme emprat per la Constitució.

—Així l'afer no tindrà conseqüències?

—L'única part lamentable d'aquest fet són les felicitacions i els elogis que els elements anticatalans han tributat al senyor Carrasco. Si algú pogués dubtar de quina part era la raó—si en l'actitud de la minoria o en la del senyor Carrasco—, aquestes lloances dels enemics esclareix prou la qüestió i haurien de fer reflexionar els que busquen a posteriori un justificant a la indisciplina del senyor Carrasco.”

Els electors de Carrasco i Formiguera el desautoritzen

El Centre d'Unió Republicana Socialista de Port-Bou, interpretant l'opinió general del poble port-bouenc que va donar el seu vot al diputat per la circumscripció de Girona, senyor Carrasco i Formiguera, després d'una reunió convocada a l'efecte, va acordar trametre al cap de la minoria parlamentària catalana un telegrama felicitant la minoria catalana per l'expulsió de Carrasco i Formiguera.

Els dotze Apòstols

Els dotze Apòstols, o Cavallers de la Camisa d'Isabel la Catòlica, com els anomena a “Luz” “Heliófilo”, que votaren contra l'article primer de l'Estatut de Catalunya, són:

Martínez de Velasco.
Cuesta.
Gómez González.
Calderón (don Abilio).
Casanueva.
Alonso de Armiño.
Madariaga.
Ortiz.
Fanjul.
García Gallego.
Gómez Rojí.
Royo Villanova.